

LO SOMATENT

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Añy XV

Reus Dissapte 20 de Octubre de 1900

Núm. 3.697

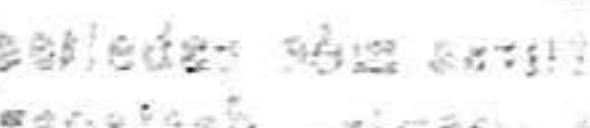
PUNTOS DE SUSCRIPCION

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publica.

Farmacia Serra

LAPIDAS Vda. y fills de A. Auqué REUS

12 ANYS

XAROP SERRA

LAS MILLORS Y MÉS BARATAS

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 17 y Galanes, 1

ULTIMAS NOVETATS

CINTAS E INSCRIPCIONS PERA LES MATEIXOS

M. PERPINÀ

Major 22, Reus.

Recordeu als morts

Pera el 12 del pròxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors travallades al burí, amte y rellau, desde 15 pesetas; duraderas a meytat de preu

50 per 100 de rebaixa en les inscripcions.— De franch la collocació en lo Cementiri.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

Agencia

Admet encarrechs, instancies memorials ó sollicituds als Registres de la Propietat y Ajuntaments, certificats, copias y informes. Administració de fincas, cobro de censals, etc. S' escriuen cartes.

Presta diners ab hipoteca. Carrer de la Presó, 16.

Secció doctrinal

Política industrial

L'actual crisi econòmica de Catalunya, per les causes universals y los factors locals que concorren a produirla, es una de las més grossas que s'han presentat en lo curs de la seva història.

La indústria catalana, apartada de la lluita econòmica internacional per la protecció aranzelaria, ha arribat a la crisi present desenrotllada y forta, però sense la perfecció que no més s'aconsegueix ab l'estímul de la competència exterior y ab la protecció de governs, que no redueixen la seva funció tutelar de la indústria a apujar ó abaixar las tarifes.

En la vida dels pobles està tot tan ligat, que la producció industrial progressa ó s'eallangeix segons minva ó creix la forsa y la cultura total del país. Quan

decau lo poder d'un Estat, decau la seva industria;

quan la seva cultura es rudimentaria, la seva indústria per desenrotllada que sembli, no passa tampoc de rudimentaria.

Catalunya forma part d'un Estat, qual poder polítich ha anet tan avall com es possible. Heren de un continent immens, que la sort va portar al seu domini, s'ho ha anat jugant tot el joch del desgovern, y s'ha quedat sense colonies, precisament en lo temps en que 'ls pobles nous ian més desesperats esforços per adquirirne, y los que ja 'n tenen pera aixampliarles y solidarizarles. Los famosos tarsos de Flandes y de Italia, que 'ns surten tant sovint al pas per mantenir ilusions y vanaglorias, s'han convertit en exèrcits de doscents mil homes que s'entreguen pacíficament. Les esquadras ne arriban de bon tros als centaus de naus de la «Invencibles», però s'hi assemblan de ple en que un cop de vent las desfia y aplana. Los nostres inflats personatges poden jugar encara l'embajadors y diplomàtichs, però l'mon ha prescindit ja en absolut de nosaltres; Europa planteja y resol las grans qüestions internacionals sense tenir en compte pera res los interessos d'Espanya. Per això los gran estadistes espanyols fan pel mon un paper, si fa o no fa, tan lluit com los semi-barbes de Serbia y Rumania. Per això

estém tan lluny d'aquells temps en que les princesas

apostaven tot un cincuenta sortejos en ordes de

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCION

Reus, un mes. . . . . Ptas. 12
en províncies trimestre. 350
Extranger y Ultramar. 1
Anuncis, a preus convencionals.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

Los suscriptores de la revista tienen el privilegio de pagar el doble de lo que paga el lector ordinario.

pen à la iniciativa individual, que aquí y à tot arreu han de venir de dalt, y altres mil que la iniciativa individual à Espanya no pot realitzar perquè s'entrebenca per tot arreu en lleys, decrets y reglaments, fets apostats per realitzar tota espantanyetat social.

Per això era es impossible aconseguir al procediment clàssic ab que s'han resolt altres crises, d'avenir-se ab tal ó qual ministre. Quan s'ha de buscar nous mercats, les reformes aranzelarias tenen una importància secundària; lo principal es lo cos y la perfecció dels productes. Les mateixas institucions de crèdit per a favorir l'exportació no darán cap resultat mentre subsisteixi la inferioritat dels productes.

La pèrdua de les colonies ha convertit doncs lo problema aranzelari en problema polítich administratiu. Los nostres productors no s'han de preocupar ja de qui siga ministre d'Hisenda, sino de tota la direcció política y administrativa del Estat. Necessitan un règim polítich que tregui l'govern de las mans ineptes que l'detenian pera tornar-lo al país, un règim que fassi governar als més aptes, intel·ligents y interessats, un règim que 's'preocipi del bé cumú, en lloc d'atendre exclusivament al bé del partit ó de las collàs de vividors que l'componen. Necessitan los nostres productors que predomini en la direcció del Estat lo sentit polítich de la nostra terra.

Pera competir ventajosament ab las industries estrangeres s'ha de tenir sobre d'elles una superioritat ó altra; s'ha de produir millor ó s'ha de produir més barato. Y com es possible produir millor mentre l'estat general de la cultura sigui tan vergonyosament inferior al dels demés pobles? Las grans nacions industrials son les que van al davant dels progrésos científics y artístics; l'industria se nodreix dels invents dels grans químics y mecànics, y s'avalora ab la difusió y depuració de la cultura artística y del bon gust. La potència industrial d'un poble està en rahó directe de la seva potència intel·lectual. Pera que hi hagi grans industrials hi ha d'haver grans sabis y grans artistes. Si'n som de lluny d'aquesta situació! Si se'n han de fer de reformas à l'ensenyansa y à totes las institucions de cultura per ser possible l'arribarhi.

Per a disminuir lo cost de producció tenen certament molta importància la reforma de las actuals condicions del treball, però n' té tanta ó més la reorganització dels serveys públics interiors y en la reforma del actual sistema tributari.

Y tan pers ixó com per les reformes que pertocan à l'iniciativa privada, l'acció del govern es decisiva, y la necessitat de conduhir-la, desde aquí urgèntissima. No's podrán mudar las reglas de treball, no s'aplicarà vence la rutina y l'animositat dels treballadors contra l'organització establecida en las fàbriques estrangeres, mentre lo govern fomenti la lluita de les classes. No's dedicaran los capitals a las explotacions bulleres y a la construcció de ferrocarrils mentre l'Estat castigui ab tota mena de tributs y d'obstacles l'administració als que hi acudeixin, y afavoreixi en els interessos elevats als que s'emplean en valors públics. Ni sen trobarán per fer Banchs que fomentin el crèdit industrial y agrícola, mentre hi hagi en Banchs d'Espanya y companyías arrendatarias de monopoli que fassin balansos fabulosos traficant ab la miseria del país.

L'arrel de tots les malas es sempre la mateixa. Sena perjudici d'obtenir concessions com lo Banch d'exportació y d'estimular l'iniciativa privada, la solució de la crisi ha de cercarse en la transformació del ambient polítich y administratiu d'Espanya, y si per raons de pobreza no s'pot realitzar aquesta transformació uniformement per tota Espanya, ja que la cultura y los progrésos moderns son molt cers y s'ha de ser rich pera posseirlos, que s'preuri realitzarla quan almenys à Catalunya y las regions del Nord, ahont hi ha tots los elements necessaris per ferla viable.

Es qüestió de vida ó mort per l'industria de la nostra terra: cal que 's productors s'en convencin. Del camí que adoptin en depén la prosperitat ó la ruïna.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

Sense unitat

Ridicol espectacle es lo que al país ofereix lo senyor Silvela des de la presidència del Consell, ja que resulta ser la manifestació d'un esperit débil y veleidos, que lluny de regir als que presideix y ab ell comparen las tascas del governant se deix portar per ell sense ordre ni concert.

La unitat de política, de govern, de partit y de criteris primeras condicions d'un quefe de Govern, sofriran per sa ausència en lo senyor Silvela y en lo Gabinet que presideix.

No te'l Gabinet si velista unitat de política per quant lo ministre d'Hisenda recorda al senyor Silve-

la que la política financeres del partit conservador en aquestes Corts, ha sigut una política de nivellació altra d'expansió radicalment contraria reclaman en públich y en privat los demés ministres.

No hi ha unitat de Govern, ja que no's perosten alguns ministres pera censurar ab duresa d'encarnisats enemis dels actes d'alguns de sos «companys» (al deurián ser) en les tascas gubernamentals.

Ni encara siquera hi ha unitat de partit puig que s'ha vist era ab ocasió dels nombraments pera als càrrecs, que homes de mérit dimiteixen tot puesto de solidaritat ab lo Govern que 's'veu precipiat a posar més de ministres... com lo senyor Linares Pombo pera la cartera de Guerra.

Per últim la falta de criteri es la més manifesta ab tot y serho tant las apuntades anteriorment puig que s'nota en tots y cada un dels actes del senyor Silvela.

Al veure, doncs, lo ridicol espectacle que aquest offreix nos vé à la memoria lo recor d'unes frases que 's'ha dedicat quan las inpertinençies del actual president de nom, del Consell en la dissidència.

Deya Cánovas en aquell temps, que seria menester llogar cadiras pera veure al senyor Silvela de quefe de partit y de quefe de Govern.

Quanta rahó tenia y com nos hem convençut tots, fins los més alleguis políticament al senyor Silvela, d'això!

Conducta suicida

No passa dia que no llegim en la premsa, fondas lamentacions per la puja del cambi sobre l'extranger. No hi ha dubte que l' desnivell dels cambis demostra una inferioritat en la riquesa del país, y que en bon principi econòmic convé que estiguin à la par, únic modo de que l'comers y la industria puguen fer llurs transaccions ab tota seguretat. No obstant, com no hi ha cap sistema que absolutament pugui aplicar-se sempre y en tots los països, de vegadas se presenten ocasions en que la excepció es necessaria y convenient.

Sense buscar gaire, no podém citar una no molt llunyana. Quan la guerra ab los Estats Units, los cambis pujaren à un límit esgarriós, produbint una alsa general en tots los articles. Allavors vegeterem exportar cereals y manufacturas de las que eram importadors, en cantitats importants, arribant la xifra total de la exportació à una suma molt per damunt de la importació.

Com l'agricultura, principal riquesa del país, obtingué ingressos considerables per la prompte venda de tots los seus productes à preus molt elevats, y com l'industria treballava de ferm, perque havent-hi diners to hom compra, hi hagué medi d'aguantar las incessants y desmesurades exigències del fisch. Aquella mansuetud, aquella resignació à pagar impostos crescudissims enganyà a nostres hisendistes; cregueren ó aparençerent creurer que l'país era ric, que nadava en l'abundància, que no so zament podia resistir lo pressupost d'allavors, sinó que estava en situació de fer nous sacrificis.

Es inútil esmentar la feyna feta per en Villaverde. Sense fré, prenen una situació tranzitoria y sense fonaments, per una ben fomentada prosperitat, se llençà tota màquina pel camí de la regeneració de la nostra hisenda... augmentant escandalosament los gastos y de retop los ingressos; y com si ab això no n'hi hagués prou, ja's dona com à cosa certa que 's proxims pressupostos serán aumentats ab 100 ó 200 milions més, sense comptar l'important deficit que deixarà l'actual.

Si no que ho veyém, si no fossim à Espanya, ahont es calamo corrente tot lo que signifiqui desgavell, no ho creuríam. Es precis que nostres polítics estiguin cegos ó que hagin perdut l'enteniment, pera que no vegin lo pahorós abim à que insensiblement nos portan; precisa un desconeixement absolut de la realitat pera persistir en la seva conducta suicida, augmentant y més aumentant los gastos, sobre un país que té l'hisenda arruinada, quina meytat del terrer està herm, quina industria reduueix la producció à més de la meytat per falta de consum y quin comers està poch menys que paralitzat.

Devant d'un present tant trist y d'un peryndre tant negre, devant de la falta de sortuda y dels preus ruinosos dels productes de la terra; devant de la crisi industrial y mercantil, veyem als nostres polítics que fan tranquilament la seva via en lo camí del despi-farro, no ocupantse d'altra cosa que d'augmentar extraordinariament los pressupostos de Guerra y Marinal...

Lo que vindrà massa que està à la conciencia de tothom, y al pas que aném, arribaré al desenllàs de la tragedia més avist de lo previst.

ESPURNAS

SOBRE LAS FIRAS Y FESTAS

Més quartilles! Més quartilles! me demanen no sense rebò la amicha.

Quatre—tots à una—coavenen en que son pocas.

Veritat que menos serà cap: més ells no hi passen, y estiguí ó no estiguí alegre'l cor, volen que la ploma vibri, y que 'l fornol de la pensa espurneji, tot escapantse las paraules que fan sentir y goyar y que caldejan d'entusiasme l'esperit de la opinió.

Y com pera això la meva ploma no hi va naixer, jo sento no poguerlos complaire en les seus justes

desitjs y à tot allargar no més me comprometo à doblar la tasca d'ahir: em serán los quartilles que emoriuré.

Més si n'hi hár alguna d'un tó malaltis, també que m'ho dispensi, que no sempre l'ànimà té elegries que comptar ni ilusions que fer reviver, pera que tots los seus somnis siguin de color de rosa.

Precisament avuy, quan més content estava y efecte d'aquesta mateixa elegria permetia que la inspiració remontés lo vol per las serenes regions del infinit, mentres los ulls més prosistes, s'enlluheravan en la contemplació del bell rostre d'encisadora Nína, una mala nova, donada ab la més bona intenció, ha vingut à trocar mas falagueras ilusions, per las més negres decepcions.

Per això 's previnch: perque las anyoransas tot ho esfumeixen y qui sab si de las festas no 'n podré disfrutar.

Ja no Pedalejo: lo sillín, manillar y pedal, tot m'és foraster: me queda sols l'entusiasme per l'sport velocipèdic y aquest me dibuixa en la retina lo quadro que 'l diumenge de les festas, dia 27, presentarà 'l «Velòdrom» ab motiu de les carreras de bicicletes, organitzades pel «Club Velocipedista».

Les caras més bonicas y las cintures més esbeltes, així com los trajes més rics y elegants, destacaressen en aquell espayós local, rivalisant la atracció magnética dels ulls de nostras belles payanes, ab la del Sol que atrau lo nostre planeta y que lluirà, com si 'l vegés, ab tota sa soberana magestu.

No Pedalejant, pera emplear lo temps que 'm vaga, volia apendre la equitat: més los señors de la Comissió executiva, que per mi son molt bones persones, me feran avinent que 'l «Carrousel» era qüestió de militars y calia sapigner molt bé montar à cavall pera pendrehi part, perque no serà res del any passat; sino una cosa nova, ab los cavalls à galop, y que brinquejan com à llargastas per demunt d'obstacles que s'hi posan à posta, en benefici del mejor lluhiment de la festa.

N'està encarregat de dirigirlo, un simpàtic oficial andalús, lo senyor Rubio, y essent la Andalusia la terra de la gracia y de la imaginació, com si 'l vegés, que fins los cavalls son capassos de saludar à la escullida concurrencia que contempla tan perillosos travalls.

Qui pogués anomenar-se Rubio, la terde del «Carrousel»!

No tinguin pór que 'm deixa al tintor la «Batalha de serpentines y flors», avans de la octava quartilla.

De ser això, tant se valdrà que no agafés la ploma.

La societat «La Palma», sembla que serà la que trancará l'indiferència, aparent, no se m'everin, ab que las societats s'han près la construcció de carruatges; y tentne «La Palma» seguirà «El Alba» y aquesta las demés, y com si ho vegés que las clinches contaten pessetas que hi ha de premis, tindrán més pretendents que cap rica guapa.

Es en un dels números en que penso fer de travallador d'actor, no en tots m'he de quedar à terra, y per fil·fers que hi hagi embrassant los nostres carrers, entre electricitat y telèfons, no serán tants com cintes de paper surtin del nostre carnatge, entenguis en lo que vagi.

Y consti que no serà dels més lletjos, perque encara que en lo mon tot son ballis, en aquest «ball de batalles», com à bon Almogaver, me toca un dels millors farts que defensar.

Ja 'm dirán si he tingut gust en la elecció.

X. X. y X.

CRÒNICA

Firas y Festas

Ab motiu dels festejos que deuen celebrarse en aquesta Ciutat, en los días 27, 28, 29 y 30 del actual, en consonància ab l'anunciost en los programes oficiais, la comissió executiva ha acordat concedir los premis següents:

Als carruatges de la batalla de serpentines que 's presentin adornats ab millor gust

Primer premi, 250 pessetas en metàlico y un diploma.

Segon premi, 150 pessetas en metàlico, y un diploma.

Tercer premi, 100 pessetas, en metàlico y un diploma.

A les fachades d'edificis o establiments millor iluminats.

Primer premi, 150 pessetas en metàlico, 50 en bitllets de la rifa benèfica y un diploma.

Segon premi, 100 pessetas en metàlico, 50 en bitllets y un diploma.

Tercer premi, 65 pessetas en metàlico, y 25 en bitllets y un diploma.

Als carrers millor adornats.

Primer premi, 100 pessetas en metàlico y 50 en bitllets de la rifa benèfica.

Segon premi, 75 pessetas en metàlico y 25 en bitllets.

Tercer premi, 50 pessetas y 25 en bitllets.

Pera las carreras de cavalls.

Primer premi, 100 pessetes en metàlich y un diploma.

Segon premi, 50 pessetes y un diploma.

Tercer premi, 25 pessetes y un diploma.

Pera l' concurs de fotografies

Primer premi, 50 pessetes en metàlich y un diploma.

Segon premi, 30 pessetes y un diploma.

Tercer premi, 20 pessetes y un diploma.

Pera l' cos d' homes

Primer, Una badella, Segon, un bò, Tercer, quatre gallines, Cuart, quatre cunills, Quint, tunyina y sebas. Cosses per les restants.

Observacions

1.ª Pera pendre part en les carreres de cavalls, deurà ser inscrits aquells, en lo registre que portarà la Comissió de festejos, al menos ab dos horas d' anticipació a la senyalada pera començar la correguda.

2.ª Le concurs de fotografies, s' obra sola pera l' aficionats d' aquesta ciutat. Los premis se concedirán respectivament a les tres millors coleccions que s' presentin dels següents números del programa: Primer, De la missa de Campanya, en lo moment de aixecar lo celebrant la Sagrada Hostia. Segón. Del acte en que s' deposita la corona sobre l' monument del general Prim. Tercer. De las carreras de velocipèdos, al verificarse la del campionat de Reus, en lo precís instant en què'l vencedor arribi a la meta. Cuart. Del Carronsel, en lo moment precis en que un dels cavalls salti un obstacle. Quint. Dels Xiquets de Valls, al tindre aixecat l' anomenat «Castell de vnyts», devant las Cases Consistorials. Sisé. De la Batalla de serpentines, en qualsevol moment, ó en qualsevol dels actes en que la mateixa tingui major animació.

Las fotografies, que tindràn lo tamanyo de 9 x 12 com mínimum, ó sia lo quart de placa, y de mitja placa com màximum, acceptantse únicament las instantàneas, per ser aquestas las que ofereixen mes dificultats pera l' aficionat, pertaran al revés de cada una, un lema, igual a altre que s' farà constar en lo sobre tancat que contingui la noms y domicilis del concorrent, y deurán obrar en poder del President de la Comissió, per tot le dissipate, dia 3 de Novembre pròxim, quedant les premiades de propietat exclusiva de la Comissió, la cual podrà fer d' elles l' ús que estimi convenient.

3.ª Se concedirán accésits, si així ho creyés procedent la Comissió, adjudicantse los premis exclusivament a judici de la mateixa.

4.ª Pera les cassos respectius, formaràn part del Jurat calificador, persones competents.

Reus 15 Octubre de 1900.—La Comissió.

En lo cartell anunciador de la rebaixa de preus que pera l' s' indicats fà durant las fíras y festes que s' celebraran en aquesta ciutat y ha tingut la deferència d' enviarnos un exemplar la Companyia del Nert, hi figuren los següents pobles y preus, en viatge rodó:

Desde Paigvert-Ártesa, en 2.ª classe 8·70 pessetes y en 3.ª classe 6·35 pts.

Desde Juneda 7·90 en 2.ª y 5·80 en tercera.

Desde Borjas, 7·30 en 2.ª y 5·35 en tercera.

Desde Flores, 6·70 en 2.ª y 4·95 en tercera.

Desde Vinaixa, 5·45 en 2.ª y 4·00 en tercera.

Desde Vimbodi, 4·60 en 2.ª y 3·35 en tercera.

Desde Espluga, 3·95 en 2.^a y 2·90 en 3.ª.

Desde Montblanch, 3·25 en 2.ª y 2·40 en 3.ª.

Desde Vilavert, 2·70 en 2.ª y 1·95 en 3.ª.

De Riba, 2·45 en 2.ª y 1·80 en 3.ª.

De Plana-Picamoixons 2·10 en 2.ª y 1·55 en 3.ª.

De Alcover 1·50 en 2.ª y 1·15 en 3.ª.

De Selva, 0·85 en 2.ª y 0·60 en 3.ª.

Los bitllets s' expendirán los dies 25 al 29 d' Octubre de 1900 sent valeders pera regressar los dies 28 al 30 del referit mes, totes aquestas feixas inclusiu.

També ns consta, que la Companyia dels Directes ha establert pera l' s' indicats dies de las festes, novas tarifas de viatje rodó a preus econòmichs.

Aahir se repartiren entre l' veïnat d' aquesta ciutat bon número de luxosos programes catalans, en quina portada nostre impressor Sr. Ferrando nos hi ha marcat una prova més de son bon gust y llàmpiesa, sobretot en la combinació que portan la Bandera catalana, la reproducció del campanar y l' contingat.

Han començat ab tota activitat les tasques de sembrar lo blat y la cibada en los camps y hortas, qualas terres están completament sahonades per las benèfiques plujas que 'ns ha regalat l' actual tardor.

En lo tren correu de Lleida, arribá aahir a la veïna ciutat la banda del Regiment de Luchana, que anà

a Saragossa, ahont, com saben nostres lectors, ha obtingut lo primer premi en lo certamen musical verificat en aquella ciutat durant las últimes festes del Pilar.

Quatre parellas del box de Vinarós y quatre de San Carlos de la Ràpita favorescades tot lo dia del últim dilluns per vent N. pròsper, tingueren que arribar al caure de la tarde a la platja de Ametlla per haver volat el S. aquell, busant ab alguna intensitat.

La venta del peix los hi valgué en aquell poble nou centas trenta cinc pessetes, cantitat que cobren inmediatament, tornant després a la mar.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetes 846·02.

«La Gaceta» d' ans d'ahir publica una Real ordre d' interès general.

Diu què mentres no s' deroguin las disposicions vigents y la Real ordre de 18 de Juny de 1894, subsisteix lo període d' ampliació dels pressupostos municipals ordinaris.

Le període durarà desde Janer a Juny.

Los pressupostos adicionals se formarán en Agost, y deurán ser comunicats als governadors lo 15 de Septembre.

En lo Certamen de la Academia Mariena de Lleyda, que acaba d' efectuarse, ha obtingut lo primer premi de música y l' primer accésit al mateix, lo distingit Mtre. nostre amic D. Jassinto Vergés.

Lo próximo mes de Novembre publicarà Sa Santitat lo Papa una Encyclica, en la que demostrarà que la democracia es compatible ab lo Catolicisme.

Los fabricants de farines y comerciants en cereals de Barcelona, se troben molt animats devant las favorables impresions que han rebut d' Orient respecte a la obertura de nous mercats pera dits productes.

S' ha donat ordre a la Sucursal del Banoh d' Espanya pera que no satisfacció cap resguard de carpetas d' interessos d' inscripcions del Deute intransferible, emitidas á favor dels Ajuntaments d' aquesta província, fins que, constant la total solvència dels mateixos per les atencions de primera ensenyansa, se'ls hi dongui ordre expressa de paga en cada trimestre, que en virtut de las últimas disposicions, estan afectes aquells interessos preferentiment a las mencionadas obligacions.

Per virtut de concurs de tresledo del mes de Juliol de 1898 ha sigut nombrat mestre de la escola pública de noys de Fatarella, ab lo sou de 825 pessetes, don Domingo Abelló Molés, que en l' actualitat desempenya la de Capdeses.

Aixis mateix ha sigut nombrada mestra de Piera, ab 625 pessetes, donya Joana Cruella.

Nostres apreciables lectors llegiran en la present edició un anuncie de la ben reputada firma dels senyors Valentín & Cia., Banquers y Expededuris general de loteria á Hamburgo, tocant a la loteria de Hamburgo y no dubtem que l' s' interessarà molt, ja que s' ofereix per poche gastos alcansar en un cas felix una fortuna ben important. Aquesta casa envia gratis y tranch lo prospecte oficial a qui l' demani.

Desde Barcelona**«Euda d' Uriach»**

Ansiós estava lo públic barceloní alineant del Art, esperant l' estreno d' aquesta obra, creació magistral del autor de «Don Lucas del Cigarral»; y á fé que no s' errava al augurarli un èxit colossal.

La lletra, refundició de la obra «Les monjas de Sant Aymants, á juzgar per lo que hem entès en l' estreno, ha de ser expressiva y bona com ho sap fer en Guimerà. Com que ens l' han presentada en la escena traduïda al italià, no 'ns ha fet l' afecte que deuria.

La música, d' un aire catalanesch pur, no expressava ab tota se'ncracció de la manera que ho haguera fet, cantada ab los versos ab que l' mestre Amadeu Vives tant va sospigar inspirarse.

En lo primer acte, hi ha una dansa d' un espiritu sardanesch, inspirada, pot ser en las fonts màgicas de nostre mística dansa.

Després ve una música susu y magestuosa el ensambla que acorda los oríts de guerra feréstochs y potents.

Ab quin modo ens fà sentir l' estrépit d' una tempesta y l' ressó retumbant d' una batalla!

La intensitat de la música, l' ha apressat molt bé en Vives en las fonts naturals del Art; ell sent en la Naturalesa y la Naturalesa cants, ell ha sentit los dolços amors y las melangies màsticas del llibre d' en Guimerà, y com ens l' has ha contat ab aquella sobrietat de mestre!

L' argument de l' obra, no cal repetir que s' lo mateix de «Les monjas de Sant Aymants, obra pre-

cognuda de D. Angel, y fora pensat lo repetirlo, y també, no proposentme fer una crític, puig no he pot fer qui no té mèrits per ferho, me limitaré a dir, que l' obra es essencialment fantàstica.

Y com a fantàstica, en Vives ha traspassat un entrebanc, que l' ha saliat ab sa ferma imaginació. Ell ens ha pintat les danses imaginàries dels bruixots, ell ens ha descrit tot aquests melangis de les imaginàries bruixoses.

Però com ho ha descrit! Ab una sensillesa tal, que las notes parlan y diuen lo que necessiteràs un llibre per descriure.

Acabarà dihant, que l' vespre del 17, sortirem del Novetats emocionats, barrejats ab un públic selecte y entusiastat, que durant la justa interpretació de l' obra, l' havia contemplat ab satisfacció y la va aplaudir fins a rabiar.

A. MASERAS.

Secció oficial**Cambra Agrícola****de Reus y sa Comarca**

Se convoca a tots los individus de la «Cambra Agrícola» á la Junta General extraordinaria que tindrà lloc aviny a les 9 de la nit en lo local de la Cambra, carretera de la Creu Vermella (Casa Casas).

Reus 20 d' Octubre de 1900.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari.

Secció religiosa

Sant d' eny. —Santa Irene.

Sant de demà. —Santa Ursula.

Anunci particular**«Querer es poder»**

Y l' que vulgi se pot curar pagant després de curar. Curació de qualsevol mal venereo ó sifilitich.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Injecció anti-venereos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

TALLER DE PLANXAR**REGINA LEIRA**

Desde l' mes de Juliol d' aquest any, se troba establet en aquesta ciutat un taller de planxar, montat ab tots los adelants que ten delicat travall requereix.

Dit establimet te una secció especial pera l' rentament de cortinatges, transparents, stores, vells, etcetera, etc.

Així mateix se renten vestits de seda y merí, y tota classe de mantellines.

Los objectes que surten del rentament no experimentan cap canvi, conserventse com surtis de fàbrica.

Se donen llissons a senyoretas y se serveixen dos encarrechs ab la major pulcritud y economia.

Carrer de las Galanes, 6, tercer, 1.ª—Reus

PERA LS MORTS

Riquíssim y variat assortit en coronas, flors artificials, rams, pensaments, y adornos propis pera nitros, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que s' troben fets malbé.

RIPOLL germanas

Carrer Llovera, 29.—Reus.

També s' trobarà en aquesta casa gran varietat de plantas y adornos pera saló.

IMPORTANTÍSSIM**als herniats (Trencats)**

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni l' reclam de falsos remits i certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los feits ab sa inconfundable eloquència assentan las reputacions; per això aquesta casa s' enorgullieix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convencut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultius d' aquesta comarca respecte al meu establimet «La Creu Roja» y la set anys de pràctica en la casa Clauselles de Barcelona, son garantias que no olvida l' públic.

Braguera de tota classe 16 més pràctic y modern pera la curació de les hernias.

Especialitat en braguerets de caucho pera la compleixió y prompta curació dels tendres infants.

Elastics omoplàctics pera evitar lo carregament d' espàtulas.

Faixas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL cirurgià especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

cirurgià especialista en lo tractament de las hernias.

PLASSA DE PRIM. REUS

TINTAMOS

Secolo comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades del dia 18

De Marsella v. Cabo Espartel, de 800 ts., ab sagó, consignat a D. Marián Pérez.
De Génova v. Grao, de 1.010 ts., ab efectes, consignat a D. Anton Més.
De Barcelona v. Melitón González, de 610 ts., ab efectes, consignat als Srs. Hereus de Benigne Lopez.
De Cette v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab vaixells efectes, consignat als Srs. Vda. Nebot de P. F. y M.

Despatxades

Pera Port-Vendres, p. francés Anna, ab vi.
Pera Málaga y esc. v. Grao, ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. Cabo Espartel, ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. Melitón Gonzalez ab efectes.

J. Marsans Rof
Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació a Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.
Interior 71'25 Adunes
Amortisable 5'00 92'90 Norts 50'80
Colonial 116'00 Alicants 74'95
Cubas 1886 85'25 Orenses 21'20
Cubas 1890 71'00 Obs. & Fransas 96'
Filipinas Id. 3'00 Id. 51'75
Exterior Paris 69'82 Id. Almansa 3'010

GIROS
Paris 31'90 Londres 33'15

MIRACULOSOS • CONFITS

O INYECCIÓN ANTIVENÉREOS
Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

Ne pochs envejosoos sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públic de totas nacions los Reymey Costanzi, que han curat mils de malts de venereo y sifilis encare sent sos más crònichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI
carrer Diputació, 435.
Barcelona

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera les estremyments uretrales, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillesas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillerable pera las úceras y flux blanch de las donas, arenillas y catarros de la regja, escorzoos uretrales, calculs, retencions d' orina y demés infeccions genito urinarias y especialment la sifilis encarque sia hereditaria. Pera la curació de la sifilis, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perque es l' únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar les efectes de falsas sustancias, tan desastrosos pera la alut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrèdols se li hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.— Preu de la Inyecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera províncies afegir pessetas 1. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra. Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa. Plaça de Prí, 1.

278000 LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ALTA'S

BAIX AS

pera la contribució

Se'n venen en la Imprenta d'
aquest diari.Societat general de transports marítims a vapor de Marsella
Sociedad general de transportes marítimos a vapor de MarsellaSurveys del mes de Octubre de 1900
Línea directa pera'l Rio de la PlataSortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los
magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 21 de Octubre lo vapor

ATOR ULLA France
Comissionaris a Barcelona, RIPOL y C., Plaça de Palau. — Barcelona.

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.— Compra y venda al contat de tota classe de valors.— Descompte de coupons.—Compra de monedes d'or y billets de tots los països.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la palaça de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Op. d. Diper. Paper.

Londres 90 dies fetxa. 32'80

> 8 dias vista 33'04 31'95 31'90 32'20

París 8 dias vista

> vista

Marsella 90 dies fetxa 6 vista

VALORS LOCALES DINER PAPER OPER.

ACCIONS

Ptas. Ptas.

Gas Reusense 675

Industriel Farinera 675

Banch de Reus de Descomptes y Prestams 700

Manufacturera de Algodón 150

C. Reusense de Tranvías 25

C. Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100 275 350 300

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació a Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	71'32	Cubes del 86	85'25
Colonial		Cubes del 90	70'98
Orenses	21'30	Amortisable	92'90
Norts	51'15	Ob. 5 pg Almanec	
Alients	75'20	Id. 3 pg Fransas	51'93

Filipines PARIS MADRID

Exterior 69'90 Interior 71'32

Paris 32'1 GIROS

Londres 83'15
Se rebent órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotizables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedes de tots los països.

TRIBUTARIO

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Mirons. Una pesseta, l' tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias. Dues pessetas, l' tomo.

Se venen en l' Imprenta d' aquest diari.

Imp. Celestino Ferrando, Plaça de la Constitució, 7

Invitación para participar á la próxima
GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

aproximadamente

PESETAS 800.000

como premio mayor pueden generarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1 Premio 30000

1 Premio 200000

1 Premio 100000

1 Premios 75000

2 Premio 70000

1 Premio 65000

1 Premio 60000

1 Premio 55000

2 Premios 50000

1 Premio 40000

1 Premio 30000

20000

16 Premios 10000

56 Premios 5000

102 Premios 3000

156 Premios 2000

4 Premios 1500

612 Premios 1000

1030 Premios 300

36053 Premios 169

20968 Premios 250, 200,

150, 148, 115, 100, 78,

45, 21.

Marcos 11,618,400

o sean aproximadamente

PESETAS 19.000.000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.010 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000, ascendiendo en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000, en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podría en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesar en esta gran lotería de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, ó sellos de correo remitiéndonoslos por Valores declarados, ó en libranzas de Giro Mutuo sobre Madrid o Barcelona, estendidas á nuestra orden ó en letras de cambio facil á cobrar, por certificado.

Para el sorteо de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 10

1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 5

El precio de los billetes de las clases siguientes, como también la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos d' las armas del Estado, como también el prospecto oficial. Verificado el sorteо, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convenga á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteо y el importe remitido será restituído. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

1 Noviembre 1900.

Valentin y Comp.

HAMBURGO

ALEMANIA

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida.

Envíe el prospecto al número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Nº 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.

Número 10 de la calle de la Constitución de Madrid.